

føre denne Ret. I den rationalistiske Tid var det saadan, at Præsterne trods Præsteløfte og trods Alterbog døbte, som I de vilde, og i vore Dage kan man høre Præster — der er blevet nævnt et bestemt Eksempel her under Debatten — høre en Præst sige paa Prædikestolen noget, der ganske strider mod det, han sagde ved Døbefonten. Det er helt afgjort, at saadan en Stilling er ganske uholdbar, og derfor mener jeg, at der ikke er andet for Staten at gøre end sige: Vi hverken kunne eller ville garantere jer noget som helst i den Retning, og derfor stille vi baade Præst og Menighed ganske frit. Saa skulle vi, Menigheden, selv staa Vagt om Ordet, om Døbefonten og om Alterbordet, saaledes som Menigheden faktisk har gjort det ned igennem Tiderne. Men det vil altsaa sige, at vi maa kræve fuld Præstefrihed, og vi maa kræve, at Menighederne faa den fulde Ret til at vælge deres Præster. Af den Frihed kunde man jo synes, at de foreliggende Forslag ikke byde noget, men det er dog ikke rigtigt. Jeg mener, at det lille Forslag, som det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) kaldte det lille uskyldige Forslag om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne af 15. Maj 1903, i Virkeligheden her er ret revolutionært, og jeg har undreder over, at det ikke er blevet draget stærkere ind i Debatten. Den første, der drog det frem, var jo det ærede Medlem fra Vinderup. Det har jo ellers fundet udelt Tilslutning fra alle Sider. Men det, dette lille Forslag gør, er jo i Virkeligheden at lukke vore gamle Sognekirker op for Mænd fra de Menigheder, som netop principielt hævde sig Ret til at bestemme, hvordan der skal prædikes, hvordan der skal døbes, og hvordan der skal holdes Altergang, og lukke vore gamle Sognekirker op for Mænd, der ikke have aflagt noget Præsteløfte. Deri ser jeg noget ganske overordentlig betydningsfuldt, og jeg takker den højtærede Kultusminister ganske særligt for, at han har forelagt os dette lille Forslag. Jeg kunde godt have ønsket, at det var gaaet endnu videre. Jeg vilde have ønsket, at § 2 havde aabnet Adgang til, at man ligefrem havde dannet frie Menigheder i vore Sognekirker; men jeg siger Tak for, hvad der er givet os eller stillet os i Udsigt her.

Det andet Forslag, Forslag til Lov om Menighedsraad, anser jeg ikke for at være nær saa betydningsfuldt, men jeg kan ogsaa give det min Støtte. Ja, jeg er forberedt paa, at det gør et heftigt Indtryk paa det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen

Jensen); efter hans Udtalelser i Gaar kan jeg jo ikke vente mig andet. Jeg maa imidlertid tillade mig at retlede det ærede Medlem, for han svæver jo i en fuldstændig Misforstaaelse af, hvad jeg sagde under Finanslovens første Behandling. Det ærede Medlem mener, at jeg har gjort mig til Talsmand for en bureaukratisk Holden paa Præstens Værdighed, en Uvillie overfor Menighedens Indflydelse. Det ærede Medlem siger til mig og ligesindede Kolleger, at vi maa dog endelig se at forstaa Tidens Aand og Tidens Krav og gøre os fortrolige med den Tanke, at det nu en Gang ligger i Tiden, at Lægfolk bør have Indflydelse i kirkelige Spørgsmaal, og da fornemmelig, naar det gælder Præsternes Ansættelse. Hvordan det ærede Medlem kan anbringe det overfor mig, som i min Tale sagde: „Naturligvis maa der dernæst arbejdes paa, at vi faa Præstevalget helt og fuldt lagt i Menighedernes Hænder“, ja, det forstaar jeg ærlig talt ikke. Jeg haaber, at det ærede Medlem fra Bjerre vil sætte sig til ganske rolig at læse igennem, hvad jeg sagde, saa er jeg sikker paa, at det ærede Medlem vil erkende, at han har taget ganske fejl. Om han saa vil bekende det her i dette Ting, det faar jo blive hans Sag.

Jeg sagde til den højtærede Kultusminister, at jeg vilde fraraade ham at give sig i Kast med den umulige Opgave at skabe Menighedsraad gennem Lovgivning. Det er en umulig Opgave, naar man tager dette Ord „Menighedsraad“ i dets fulde Betydning. Jeg er ganske sikker paa, at den højtærede Kultusminister er fuldstændig enig med mig heri. Han beklagede jo selv, at han ikke kunde finde et andet Navn til sit Forslag. Han indrømmede, at „Menighedsraad“ var for højt et Navn for dette Forslag, som jo kun behandler praktiske Spørgsmaal, og hvor han ikke vilde ind paa at lovgive om aandelige Spørgsmaal. Han vil ikke Menighedsraad, som skulde støtte Præsten i hans Arbejde for at vække, styrke og lede et kristeligt Liv, saadan som det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) vilde det. Tværtimod, denne Bestemmelse er jo ganske udgaaet af Kultusministerens Forslag, og der er jo indføjet en Bestemmelse, der taler lige stik derimod. Den højtærede Minister beklagede, at han ikke kunde finde et bedre Navn til sit Forslag end „Forslag til Lov om Menighedsraad“, fordi han erkendte, at der i det Ord „Menighedsraad“ laa for meget, og jeg er ganske enig med den højtærede